

### บทที่ 3

#### ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบวิกฤตการณ์เศรษฐกิจต่อธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์ : กลุ่มแมนเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพศึกษาเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description Research) ศึกษาเฉพาะกรณี(Case Study) กลุ่มแมนเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป โดยมีเป้าหมายในการศึกษาถึงลักษณะการขยายตัวของกลุ่มแมนเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป ก่อนได้รับผลกระทบวิกฤตการณ์เศรษฐกิจ และศึกษาถึงลักษณะของผลกระทบและการปรับตัวจากวิกฤตการณ์เศรษฐกิจของกลุ่มแมนเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป รวมทั้งการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อการปรับตัวจากวิกฤตการณ์เศรษฐกิจของกลุ่มแมนเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป

โดยเริ่มศึกษาตั้งแต่จุดเริ่มแรกของการก่อตั้งกิจการในปี 2526 การขยายตัวเข้าสู่ธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์ขนาดใหญ่ โดยการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในปี 2533 ความพยายามในการขยายข้ามสื่อ รวมทั้งการขยายตัวไปยังธุรกิจไปยังธุรกิจอื่น ๆ ทั้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง กับธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์ จนถึงการดำเนินงานของบริษัทจนถึงสิ้นเดือนธันวาคม 2542

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการวิเคราะห์ให้เห็น

1. ลักษณะการขยายตัว
2. ลักษณะผลกระทบ
3. ลักษณะการปรับตัว และ
4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อการปรับตัวของธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์

โดยเลือกศึกษาเฉพาะกรณี กลุ่มแมนเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ จึงประกอบด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก(Depth Interview) และการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์และประมวลผล นำไปสู่การอภิปรายผลของปัญหาที่ต้องการศึกษา โดยวิธีการวิจัยจะแบ่งตามแนวทางปัญหาวิจัย ภายใต้กรอบการวิจัยต่อไปนี้

1. ลักษณะการขยายตัว
2. ลักษณะผลกระทบ
3. ลักษณะการปรับตัว
4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อการปรับตัวของธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์

## แหล่งข้อมูล

เนื่องจากผู้วิจัยกำหนดแนวทางการศึกษาตามกรอบประเด็น 4 ประเด็นดังที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ต้องใช้แหล่งข้อมูลที่แตกต่างกันตามประเด็นที่ศึกษา โดยแหล่งข้อมูลโดยรวมจะประกอบด้วย

### บุคคลภายในองค์กร คือ

1. นาย สนธิ ลิ้มทองกุล  
เจ้าของ และ ผู้ก่อตั้งบริษัท แมเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ปัจจุบันดำรงตำแหน่งบรรณาธิการ และ ผู้บริหารแผนฟื้นฟูบริษัท แมเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
2. นายวิรัตน์ แสงทองคำ  
บรรณาธิการอำนวยการ นิตยสาร "ผู้จัดการรายเดือน"
3. นางสาวปราณี ชิวภาคย์  
ผู้สื่อข่าวอาวุโส ประจำกองบรรณาธิการ
4. นายสุวิชา เพียรราษฎร์  
ผู้สื่อข่าวอาวุโส ประจำกองบรรณาธิการ
5. นายธานี ลิปนารมณ  
ผู้สื่อข่าวอาวุโส ประจำกองบรรณาธิการ

### บุคคลภายนอกองค์กร

1. ดร.สมชาย ภคภาสนวิวัฒน์  
อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์  
อดีต กรรมการ บริษัท แมเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
2. นางสาวภัทราวรรณ พูลทวีเกียรติ  
Chief Editor บริษัท เอ็ม เว็ป (ประเทศไทย) จำกัด  
อดีต บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการรายวัน และหนังสือพิมพ์ Financial Day
3. นายเพิ่มพล โพธิ์เพิ่มเหม  
บรรณาธิการบริหาร นิตยสาร Maketeer  
อดีตบรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ "ผู้จัดการรายสัปดาห์" และ นิตยสาร "ผู้จัดการรายเดือน"
4. นายสมชัย วงศาภาคย์  
อดีต บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ "ผู้จัดการรายสัปดาห์" และ นิตยสาร "ผู้จัดการรายเดือน"

5. นายชวพล ศิริพจนานนท์  
อดีตบรรณาธิการข่าวนิตยสารคู่แข่ง  
หัวหน้ากองบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ “ผู้จัดการรายสัปดาห์”
6. นายทักษ์ศิล ฉัตรแก้ว  
ที่ปรึกษาการเงินอิสระ และ บรรณาธิการนิตยสาร Corporate Thailand
7. นายพิชัย ศิริจันทร์นันท์  
กรรมการผู้จัดการ บริษัท ไอ แคนปีตอล จำกัด  
อดีตผู้บริหารบริษัท บริการข้อมูลผู้จัดการ จำกัด
8. นาง ยุวรีย์ ภักดีวาปี  
บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์จัดรัส  
อดีต บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ “ผู้จัดการรายวัน” และ หนังสือพิมพ์  
Financial Day
9. นายจุมพฏ สายหยุด  
บรรณาธิการ นิตยสาร Corporate Thailand  
อดีต บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ “ผู้จัดการรายวัน” และ หนังสือพิมพ์  
Financial Day
10. นางสาว มะลิวัลย์ เหมะ  
ผู้จัดการฝ่ายโฆษณา หนังสือพิมพ์ เทเลคอม เจอร์นัล  
อดีตผู้จัดการฝ่ายโฆษณา บริษัท แมเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
11. นาวาวิชฎา แสงมณี  
อดีต หัวหน้าฝ่ายโฆษณา บริษัท แมเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด มหาชน
12. นายเชมทัตต์ พลเดช  
Executive P.R./Event Director  
บริษัท สปา แอ็ดเวอร์ไทซิ่ง จำกัด (มหาชน)

ทั้งนี้อดีตพนักงาน และเจ้าหน้าที่บริหารทั้งหมดที่เป็นแหล่งข้อมูล ในปัจจุบันมิได้มีความสัมพันธ์ และไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของบริษัท แมเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป แล้ว

#### แหล่งข้อมูลเอกสาร

ได้แก่ ข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ ประวัติความเป็นมา พัฒนาการ ลักษณะการดำเนินงาน ผลประกอบการ สิทธิทรัพย์ หนี้สิน ยอดขาย กำไร การเพิ่มทุนเพื่อรองรับการขยายกิจการ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ โดยอาศัยแหล่งข้อมูลต่อไปนี้

1. เอกสารรายงานผลประกอบการของบริษัท ที่รายงานต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2533 จนถึงสิ้นเดือนธันวาคม 2542
2. ข่าวและบทความจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ทั้งในและต่างประเทศ ที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มแมนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป และการวิเคราะห์ธุรกิจหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ
3. เอกสารภายในของบริษัท อาทิ หนังสือภายใน เนื้อหาข่าว สิ่งพิมพ์ กลุ่มแมนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป
4. เอกสารอื่น ๆ อาทิ บทความ การสัมภาษณ์ของบุคคลภายนอก รายงานการวิจัย รายงานการวิเคราะห์หลักทรัพย์ วิทยานิพนธ์ รายงานประจำปี รายงานการประชุม และเอกสารพิเศษอื่นที่เกี่ยวข้อง

### วิธีการเก็บข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคลนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก (Depth Interview) ตามกรอบประเด็น ดังมีตัวอย่างแนวคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ดังนี้

- ความเป็นมา และปรัชญาการก่อตั้งกลุ่มแมนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป
- นโยบาย และกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ
- วัฒนธรรมองค์กร
- การจัดโครงการสร้างและแผนการบริหารของกลุ่มแมนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป
- การขยายตัว และเป้าหมายของการขยายตัวของกลุ่มแมนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป
- ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขยายตัวของกลุ่มแมนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป
- แนวนโยบายการนำเสนอเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอของสิ่งพิมพ์ในกลุ่มแมนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป
- แนวโน้มการดำเนินการในอนาคตของกลุ่มแมนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป
- กลุ่มแมนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์เศรษฐกิจอย่างไร ทั้งในด้านองค์กร การจัดการ การบริหาร การตลาด บุคลากร และการนำเสนอเนื้อหา
- นโยบายการบริหาร การจัดการ ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ
- ผลกระทบจากวิกฤตการณ์เศรษฐกิจ ทำให้กลุ่มแมนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป ต้องปรับตัวทั้งในเชิงการจัดการ การบริหาร การตลาด บุคลากร และการนำเสนอเนื้อหาอย่างไร
- ปัจจัยภายนอก คือ ภาวะเศรษฐกิจ สังคมข่าวสาร ภาวะธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์ การโฆษณา และการแข่งขัน มีผลต่อการปรับตัวของกลุ่มแมนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ปอย่างไร
- ปัจจัยภายใน คือ องค์กร การบริหาร ผู้บริหาร ทุนประกอบการ บุคลากร วัฒนธรรมองค์กร เทคโนโลยี มีผลอย่างไรต่อการปรับตัวของกลุ่มแมนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป

ส่วนข้อมูลเอกสารนั้น ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บ และรวบรวมข้อมูลจากห้องสมุดกลุ่มแมนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป รวมทั้งค้นคว้าจากหอสมุดแห่งชาติ หอสมุดตลาดหลักทรัพย์แห่ง

ประเทศไทย ห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งรวบรวมข้อมูลจากระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ หรือ อินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์

### การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

เมื่อทำการรวบรวมครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัย จะทำการทดสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล ดังนี้

#### 1. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึกบุคคล

##### ผู้วิจัย เลือกใช้วิธีการ

- ตามคำถามเดียวกันกับบุคคลต่าง ๆ หลายคนที่สัมภาษณ์ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกันของข้อมูล หากมีกรณีขัดแย้งจะใช้ข้อมูลอื่น ๆ อาทิ ข้อมูลจากเอกสาร และดุลพินิจในการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถืออีกครั้ง

- ตามซ้ำ โดยถามกับบุคคลเดิมในเวลาที่เปลี่ยนไป ก่อนนำข้อมูลมาเปรียบเทียบตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

#### 2. ข้อมูลเอกสาร

จะมีการตรวจสอบรายละเอียดที่มาของเอกสาร รายละเอียดผู้เขียน สถานการณ์ของการเขียน เอกสารนั้นเป็นอย่างไร มีความน่าเชื่อถือหรือไม่ ผู้วิจัยจะเลือกข้อมูลในลักษณะเดียวกันที่มาจากหลายแหล่ง เพื่อเปรียบเทียบความถูกต้อง และความสอดคล้องของข้อมูล

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ใช้วิธีการพรรณนาวิเคราะห์ จากข้อมูลการสัมภาษณ์เจาะลึก รวมทั้งข้อมูลเอกสาร เพื่อประกอบกัน แยกตามประเด็นที่ศึกษา

1. ลักษณะการขยายตัวกลุ่มแมนเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป
2. ลักษณะผลกระทบจากวิกฤตการณ์เศรษฐกิจ ต่อ กลุ่มแมนเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป
3. ลักษณะการปรับตัวของกลุ่มแมนเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป
4. ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก ที่มีผลต่อการปรับตัวของกลุ่มแมนเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป

### การนำเสนอข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ จะนำเสนอด้วยการพรรณนาวิเคราะห์เนื้อหาจากสัมภาษณ์เจาะลึก การวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร โดยนำเสนอตามลำดับของเหตุการณ์(Chronology) เพื่อให้ความสอดคล้อง แสดงความสัมพันธ์เหตุการณ์ตามลักษณะของการศึกษาวิจัย โดยแบ่งเป็นประเด็นในการนำเสนอ ดังนี้

1. ลักษณะการขยายตัวกลุ่มแมนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป
2. ลักษณะผลกระทบจากวิกฤตการณ์เศรษฐกิจ ต่อ กลุ่มแมนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป
3. ลักษณะการปรับตัวของกลุ่มแมนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป
4. ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก ที่มีผลต่อการปรับตัวของกลุ่มแมนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป



สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย